

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

162. An per seipsum assistere possit matrimoniis sine speciali commissione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

quibus æquiparantur *c. penult. de in integ. restitut. in eo* solum, quod per arbitros cognosci non possunt. Neque à jure in *c. accedentibus*, neque à Trident. *sess. 24. c. 20.* (dum ibi nomine Episcopi comprehenditur quoque Vicarius, ut una eademque cum illo persona juxta dicta superius) adimitur Vicario potestas cognoscendi causas matrimoniales, sed solum inferioribus Episcopo Prælati, puta Archidiacono, &c. Monet tamen rectè Pirh. hac in re spectandam consuetudinem cujusque Diocesis; cum in pluribus locis proprii Judices causarum matrimonialium ab Episcopis constitui soleant.

Quæstio 161. Quid possit Vicarius circa remittendas denunciations matrimoniales?

Respondeo primò: quod minus parochi has denunciations faciant, absque sua licentia, minimè impedire potest Vicarius generalis Episcopi. Barbof. *de offic. & potestate Parochi. c. 2. num. 16.* testans, sic censuisse S. Congregat. Concil. 27. *Maii. 1617.* & ex eo Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 26.*

2. Respondeo secundò: posse Episcopum dare specialiter Vicario suo facultatem, etiam generalem remittendi denunciations. Sbroz. *l. 2. q. 42. n. 28.* Garc. *p. 5. c. 8. n. 61.* & à fortiore AA. omnes citandi pro respons. seq. contra Cephal. *conf. 421. n. 72. l. 3.* Menoch. *conf. 69. à num. 55. l. 1.* apud Sbroz. censentes, nequidem Episcopum posse specialiter mandare Vicario suo hanc facultatem remittendi denunciations. Trident. enim *sess. 24. c. 1.* remittit iudicio & prudentiæ Ordinarii illas denunciations, & idèd cum juxta communem Vicarius sit Ordinarius, non tantum videtur electa industria personæ Episcopi, sed etiam ejus Vicarii, qui tanquam Ordinarius videtur in illo decreto comprehensus: & si etiam Concilium loqueretur de Episcopo, non tamen excluderetur ejus Vicarius; quia & is sub Episcopi mentione & nomine continetur secundum Archid. in *c. Reatina. dist. 63.* Felin. in *c. si quis contra. de foro compet. num. 5.* & aliàs Tridentina Synodus volens Episcoporum Vicarios in suis decretis excludere ab aliqua facultate, quæ Episcopo conceditur, dicere solet: *eis tantum & non eorum Vicariis, sit permissum: ut sess. 24. c. 6.* ita fere Sbroz. *cit. q. 42. num. 28. & 29.*

3. Respondeo tertio; juxta probabiliorem posse Vicarium sine speciali commissione vi solius generalis commissionis Vicariatus in dictis proclamationibus seu denunciations dispensare ex causa, easque penitus remittere, seu dare licentiam contrahendi matrimonium. Sbroz. *l. 2. q. 202.* ubi verius esse videtur, quod Vicarius Episcopi tanquam Ordinarius possit ex causa dare licentiam contrahendi matrimonium non præcedentibus denunciationsibus. & *l. 2. q. 42.* ubi videmus quotidie per Vicarios Episcoporum remitti ex causa denunciations istas quemadmodum per Episcopos: Laym. in *c. ult. de offic. Vicar. in 6. num. 9.* Pirh. *l. cit. num. 58.* Pax Jord. *l. 3. tit. 7. num. 7.* citans Bonacin. *de matrim. q. 2. p. 6. num. 7.* Sanch. *de matrim. l. 3. d. num. 9.* & 10. ac dicens hanc sententiam approbari à praxi, dum Vicarii generales passim in his dispensant. Item Ventrigl. *l. cit. Card. de Luca ad Tridentinum d. 26. num. 26.* ubi is: Concilia loquente de Ordinario, receptum est, ut sub ejus nomine veniat Vicarius, qui in denunciationsibus dispensare valeat. Barbof. *de potestat. Episc. allegat. 32. num. 29.* citans Chokier. *de jurisdic. Ordinarii in exemp. p. 1. q. 1. num. 1.* Basil. Pont. *de matrim. l. 5. c. 26. §. 4.* Reginald. *l. 31. num. 23.* Gratian. *discept. for. c. 83. num. 10.* Molfel. *Theol. mor. tr.*

4. c. 8. man. 10. Gaspar Hurt. *de matrim. d. 5. diff. 19. num. 63.* Vulp. in *pr. c. 15. num. 10.* Narbon. *de appellat. à Vicar. ad Episc. p. 1. num. 256.* & alios quamplurimos contra Cephal. & Menoch. ut *respons. præced.* Item contra Suar. *de Paz. in præct. Tom. 2. præliud. 3. in fine.* Henriq. *l. 11. c. 3. num. 5.* Spino. *de testam. Gl. 15. principal. num. 29.* Gomez. in *Bull. cruciat. c. 4. n. 19. & 21.* Posslev. & alios apud Barbof. *l. cit.* Item contra Meroll. *Theol. mor. p. 3. disp. 7. c. 6. dub. 17. num. 154.* apud Ventrigl. Item contra Garc. *de benef. p. 5. c. 8. num. 61.* ubi: quod Vicarius Episcopi non possit dictas denunciations remittere sine speciali commissione declaravit S. Congregat. prout sibi dixit Auditor Cardinalis Matthei, Præfeci dictæ Congreg. item contra Fagn. in *c. cum inhibito. de clandest. despons. num. 9.* apud Carol. de Luca. *ad Ventrigl. l. cit. num. 6.* quo tamen loco Fagnanus plus non habet, quam quod in libris S. Congregat. manu Cardinalis Carafæ annotatum sit, Gregorium XIII. dixisse, in dicto concilii decreto *sess. 24. c. 1.* appellatione Ordinarii non venire nisi solum Episcopum. Ratio responsionis nostræ satis insinuata *respons. præced.* & datur à Barbof. *l. cit. num. 28.* Pirh. Pax Jord. Laym. *locis. cit.* quod in Trident. *sess. 24. c. 1.* potestas in his denunciationsibus dispensandi committitur Ordinario; nomine autem Ordinarii non minus veniat Vicarius quam Episcopus; & quoties aliquid Episcopo conceditur, ut Barbof. *cit. num. 28.* ex Sanch. *l. cit.* persona Vicarii non excluditur, sed potius sub eadem dispositione comprehenditur, nisi Vicarius reperitur expressè exclusus, & modò materia Vicario ex ejus officio congruat, ut apud eundem Barbof. Gratian. *l. cit. n. 11.* Guttier. *de matrim. c. 59. n. 11.* Sperell. in *decis. for. Eccl. decis. 97. n. 1.* Genuens. in *pr. Curia Archiepisc. Neapol. c. 26. num. 1.*

4. Illud tamen hic observandum, quod habet Laym. *l. cit.* nihilominus posse Episcopos ejusmodi facultatem dispensandi in denunciationsibus, uti & approbandi confessarios sibi ipsis reservare, ut Sanch. *l. cit.* Sbroz. *l. 2. q. 112. num. 6.* Gutt. *qq. can. l. 1. c. 19. num. 15.* quos citat. Cum enim Episcopus generalem Vicarium suum pro voluntate sua instituat, & amoveat, ideo vel amplam vel restrictam potestatem ei conferre, aut sententiam datam extendere, aut restringere non prohibetur. Laym. *l. cit.* citans Piacet. *pr. Episcop. p. 2. c. 4. n. 12.* Garc. *p. 5. c. 8. num. 86.* citatis aliis. Unde an Vicarius hic & nunc in dictis denunciationsibus remittendis dispensare valeat, colligendum ex mente Episcopi, & ex consuetudine hujus vel illius Ecclesiæ; ita tamen, ut si in generali commissione Vicariatus, aut extra id expressum non sit ab Episcopo, aut aliud habeat dicta consuetudo, id possit Vicarius.

Quæstio 162. Num Vicarius per seipsum possit assistere matrimoniis sine speciali mandato ex proprio officio?

Respondeo affirmativè: Ventrigl. *Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 27.* Barbof. *de potestat. Episc. allegat. 32. num. 117.* citans Ledesm. in *sum. p. 1. de matrim. c. 4. concl. 4. dub. 17.* Henriq. *l. 11. c. 5. num. 4.* Sanch. *de matrim. l. 3. d. 29. num. 18.* Basil. Pont. *de impedim. matrim. c. 26. §. 6. vers. idem etiam.* Azor. Guttier. *tr. de matrim. c. 66. num. 12. & c. 69. n. 9.* Narbon. *de appell. à Vicar. ad Episc. p. 1. num. 201.* Hurtad. *de matrim. d. 5. diff. 9. num. 31.* &c. Idque quia Vicarius venit nomine Ordinarii, Ventrigl. Barbof. *locis cit.* juxta dicta à nobis sæpe.

2. In hoc verò, num assistere possit matrimonio,

nio, dum ipse non est sacerdos, non conveniunt AA. negant communis Navar. *conf. l. sub tit. de off. ordinar. in antiq. & conf. 10. sub tit. de dispens. impuor. in novis. Salzedo ad Diaz. in pract. c. 76. vers. 14. Sayr. in florib. decis. l. sub tit. de offic. ordin. Ceval. q. 604. n. 59. Cenedo pract. l. i. q. 30. n. 48. apud Barbof. l. c. n. 122. ad quos accedit Card. de Luca ad Trid. d. 26. n. 20. Affirmant è contra Barbof. l. c. ubi is: Dum mihi non consisterit de contraria decisione, de qua ipsi testantur, libenter amplector, tam Parochum quam Vicarium non sacerdotem validè matrimonio assistere, quod novissime post primam hujus tract. impressionem inveni tenere Basil. Pontium de matrim. l. 5. c. 11. n. 11. Quæ sententia Barbofæ ex eo firmari videtur, quod idipsum possit parochus non sacerdos; cum Vicarius non minus sit ordinarius quam parochus respectu omnium subditorum omnibus parochis Diocesis, & non minus sit parochus parochorum quam Episcopus.*

Questio 163. An Vicarius quoque alteri sine speciali mandato concedere possit licentiam assistendi matrimonio sibi subditorum?

Respondeo affirmative, modò is, cui committitur, sit sacerdos, quemadmodum parochus alteri committere potest hanc licentiam, sed non nisi sacerdoti. Card. de Luca. ad Trid. d. 26. n. 18. Ventrigl. l. c. Barbof. cit. n. 177. citatiq. ab eo AA. Si quidem ex facultate Tridentini *sess. 24. c. 1.* sibi concessa potest Ordinarius dare licentiam alicui sacerdoti assistendi matrimonio parochi loco sibi subditorum; Ordinarii autem nomine, ut sæpe dictum, venit quoque Vicarius Episcopi. Barbof. l. c. n. 116. unde Rota *decis. 176. n. 8. p. 1. recent.* censuit validum matrimonium contractum coram sacerdote alieno de licentia Episcopi. Et sic habet praxis quotidiana: & sic quoque Vicarius non sacerdos hanc licentiam assistendi concedere poterit. Card. de Luca l. c. n. 20.

Questio 164. An suspensà jurisdictione Episcopi per excommunicationem aut suspensionem Vicarius validè assistat matrimonio, aut licentiam ei assistendi committat alteri?

Respondeo affirmative; neutrum enim est actus jurisdictionis. Quòd si tamen Episcopus suspensus aut excommunicatus non toleratus intrinset Vicarium, aut parochus excommunicatus vice curatum, illè que assisteret matrimonio vel alteri committeret, nihil valeret; quia illa institutio est manifestus actus jurisdictionis, ac proinde facta ab excommunicato nihil valeret. Ita ferè Barbof. l. c. n. 119. citans Alterium *de conf. tom. 1. l. 1. d. 8. c. 6. Sauch. de matrim. l. 3. d. 30. n. 10.*

Questio 165. An Vicarius sine speciali mandato dispensare possit in impedimentis matrimonii dirimentibus in casu, quo potest Episcopus?

Respondet negativè Ventrigl. l. c. citans Sauch. *de matrim. l. 2. d. 40. n. 3. & 12.* Vide dicta supra de potestate Vicarii quò ad dispensandum in genere.

PARAGRAPHUS IX.

De potestate Vicarii visitandi, celebrandi synodum & concursum, & dandi dimissorias.

Questio 166. An Vicarius visitare possit Diocesim?

Respondeo: Id illum non posse sine speciali

P. Leuen. Vicarius Episc. Tract. 1.

commissione Episcopi. Azor. *Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 45. q. 4.* Barbof. *de potest. Episc. allegat. 54. n. 102. & alleg. 73. n. 28.* citans Rebuff. *in pr. tit. form. Vicar. n. 100.* Ugol. *de potest. Episc. c. 4. §. 7. vers. 3.* Narbon. *de appell. à Vicar. ad Episc. p. 1. n. 224.* Fulc. *de visit. l. 1. c. 2. n. 18.* Sbroz. *l. 2. q. 120. à n. 2.* quos sequuntur Pirh. l. c. Pax Jord. *l. 12. tit. 1. n. 206.* Ventrigl. l. c. n. 22. citans insuper Meroll. *Th. mor. tom. 3. d. 7. c. 6. dub. 1.* Videtur enim visitatio Diocesis reservata Episcopo, qui regulariter visitare tenetur, juxta c. *Decernimus. c. Si Episcopus. de off. ordinar. in 6. Trident. sess. 24. c. 3.* Pirh. l. c. ex Sbroz. l. c. n. 3. quæ autem reservata sunt, non veniunt, nisi specialiter exprimantur. Sbroz. n. 4. citatis Abb. *in c. prudentiam. de off. delegat. col. 2.* Paris. *conf. 10. n. 7. in 4.* Possè autem Episcopum committere specialiter potestatem visitandi Diocesim, extra dubium est, cum competat illa ei jure ordinario. Sbroz. n. 7. citato Fulco *de visit. l. 1. c. 2. n. 18.* Cuch. *Instit. Jur. Can. de Episc. n. 106.* juxta c. *Si Episcopus. de off. ordinar. in 6. & Trid. l. c.* quod ipsum limitat Sbroz. n. 8. uti & Fagn. *in c. quoniam. de off. delegat. n. 27. in fine.* ubi Episcopus fuerit legitime impeditus juxta c. *Decernimus. c. si Episcopus. c. inter cetera. & Concil. Trid. sess. 24. c. 3.* Item n. 9. quòd Episcopus non nisi visitationem ad se spectantem committere possit Vicario, vel alteri, cui vult, c. *Decernimus. Trid. l. c.* non autem Vicarius possit facere visitationem quotidianam, quam facere consuevit Archidiaconus, quia hanc Episcopus non potest demandare alteri quam Archidiacono, juxta Gl. *in c. Episcopum. 10. q. 1. v. Annos. & Trid. l. c.* ubi Archidiaconi, Decani & alii inferiores in Ecclesiis, ubi visitationem exercere legitime consueverunt, debent assumpto Notario de consensu Episcopi per seipsos tantum (alia editio videtur vitiosa, dum habet tandem) ibidem visitare, adeoque exclusi videantur Episcoporum Vicarii, ponderando dictionem illam tantum, cujus natura est assumere illud, quod ponit, & excludere & negare aliud. Ita Sbroz. n. 10. & 11. Verùm tò tantum non videtur cadere supra Archidiaconos, Decanos, &c. sed super ibidem, ut ibi tantum visitare possint; cum Concilium mox subjiciat: *Sed non ideo Episcopus, vel eo impedito ejus visitator easdem Ecclesias seorsim ab his visitare prohibeatur, &c.* Vide super hoc ipso loco declarationes apud Joannem Gallemart. Porò Vicario visitanti tenetur Episcopus suppeditare necessaria extra vitatum, nempe equos, familiam, aliisque; ipsi verò visitandi tenentur ei prestare expensas victualium. Sbroz. l. 2. q. 123. n. 1. citatis. c. *Si Episcopus. de off. ordinar. in 6. & ibi Gl. v. providere. c. inter cetera. de off. ordinar. juncta Gl. v. necessaria.* Vide de hoc l. c. Trid. ubi quò ad hoc omnia accuratè disponit.

Questio 167. An Vicarius visitare possit monasteria, hospitalia, aliisque loca pia. Item Ecclesias exemptas, vel nullius Diocesis?

Respondeo primò: Possè Vicarium Contrafraternitates Laicorum, hospitalia, collegia aliisque loca pia, de quibus Trid. *sess. 22. cap. 8.* etiam si prædictorum locorum jura ad laicos pertineant, visitare sine speciali mandato Episcopi. Etsi enim *cit. loc. Tridentinum* id concedat Episcopis, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, competeat tamen & ipsis jure ordinario à Tridentino. Fagn. *in c. quoniam. de off. delegat. n. 30.* quòd si tamen dicta loca exemptionis privilegio fuerint munita, ea sine speciali Episcopi commissione visitare non poterit. Fagn. *loc. cit. juncto num. 27.* Siquidem Decretum Trident.

F

dent.